

**Elegantissimorum emblematum corpusculum Latinis
Belgicisque versibus elucidatum : Versameling van
uytgeleesene sinne-beelden met latynse en nederduitse
verklaringen in rym**

<https://hdl.handle.net/1874/31575>

ELEGANTISSIMORVM
EMBLEMATVM
CORPVSCVLVM
LATINIS BELGICISQVE VERSIBVS
ELVCIDATVM.

VERSA MELING
VAN UYTGELEESENEN
SINNE - BEELDEN
MET LATYNSE EN NEDERDUITSE
VERKLARINGEN IN RYM.

LVGDVNI BATAVORVM
EX CHALCOGRAPHIA PETRI VANDER AA, Bibliop.

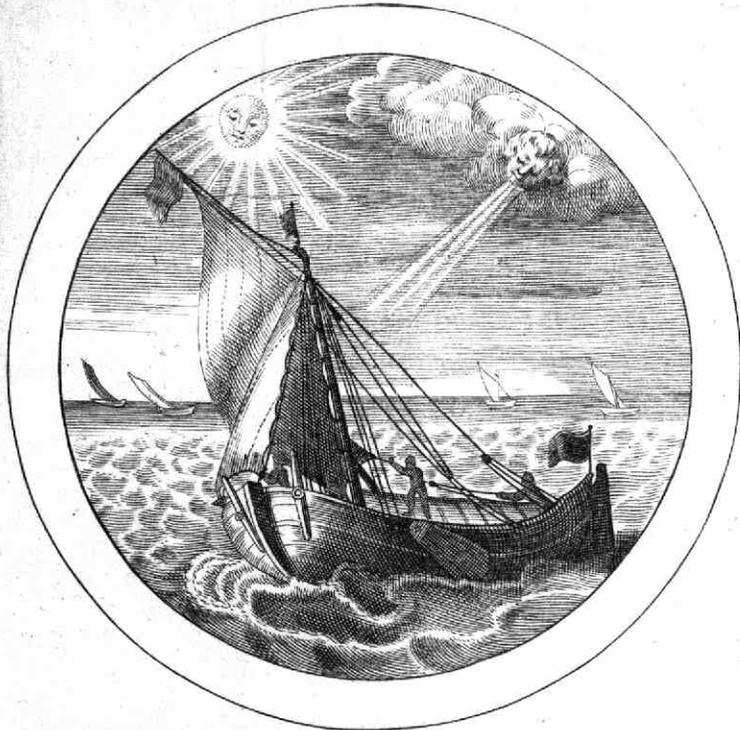
∞ 100 XCVI.

2

TUTAM ME COPIA FECIT .
In medio luxu securam degere vitam :
Haec, siqua in terris, vita beata mihi est .

VEILIG IN WEELDE .
Die mag zich recht gelukkig noemen .
Die veilig prykt in weelden bloemen .

SUBITO MUTABILE COELUM EST.
 Quae nunc puppis arat coelo tranquilla sereno
 Aequora, mox ventis obruiturque mari.

'T KAN SCHIELYK VERKEEREN.
 De zon die't schip vol gunst bestraald,
 Door storm het hoofd haast onderhaald.

ADEO À TENERIS ADSUESCERE MULTUM EST.
 Sis licet usque potens, Natura, evertere mores
 Consuetudo tuos aſt aliquando valet.

DE OPVOEDING IS VAN GROOT VERMOGEN.
*Zoo als men winde en huis-hond wende,
 Men haast uit hunne driffen kende.*

REI DOMESTICAE CURA, AMPLISSIMA UXORI GLORIA.

Hanc sat magnificam sibi palman vindicet uxor.

Vt curet quavà sedulitate domum.

HUISLYKHEID IS 'T VROUWEN KROON CIERAAD.

Wat kroon zoo om een vrouw te cieren.

Als 't neerstig vreedzaam huis bestieren!

5

LENTO GRADU ITUR SECURE.
Festina lentè. Cui præceps profuit unquam
Cursus? at interitum sæpius ille dedit.

DIE LANGZAAM GAAT, GAAT ZEEKER.

*Wie veiliglyk zich wil gedragen,
Moet nimmermeer te schielyk jagen.*

MEDIUM TENUERE BEATI.

*In medio fixis le gradum, pulcerrima virtus:
Ultra tendentem certa ruina manet.*

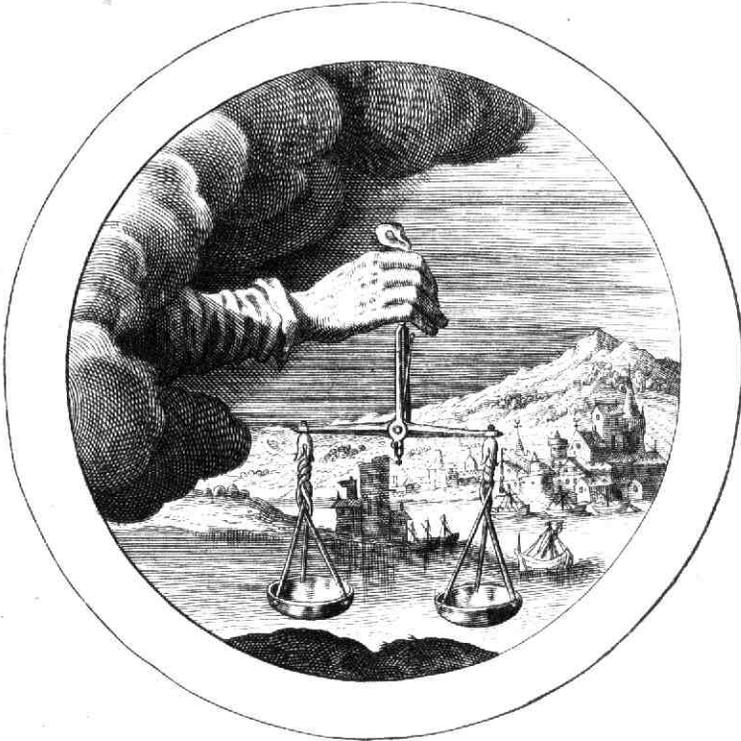
MIDDELMAAT HEEFT VASTE STUTTEN.

*Wie hooger klimt als middelmaat,
Heel licht, door topzwaarte overstaat.*

PREMIMUR PONDERE QUISQUE SUO .
Nil non mole aliqua fecit Natura gravatum :
Mortales premimur pondere quisque suo .

EIK DRAAGT ZYN EIGEN LAST .
Wat mensch dien eigen last niet drukte .
Wiens nek niet vaak voort slaaffuk bukte ?

SUUM CUIQUE TRIBUE.

*Acquum, cerne, levi momento distat iniquo:
Ad leges acqui dirigit omne manus.*

IN ALLES IS D'EVENAAR TE HOUDEN.

*Die mensch heeft wis't gerustste leeven,
Die elk naar recht het zyn kan geeven.*

METUE SUBLIMIA.
Stas in praecipiti, qui scepro inniteris; illinc,
Ni circumgestes lumina mille, rues.

STEILTE IS GEVAARLYK .
Wie op den Ryks staf 't luf wil wagen ,
Moet zich voor al voorzichtig dragen .

PLANIORA SUNT COMMODIORA .
Ne nimium ad scendas, non sunt sublimia tuta :
Quae minus est praeceps, aptior illa via .

DE MINSTE STEILTE GEMAKKELYKST.

*Het Slekje dat zyn huys mee draagt,
 De minste steilte 't best behaagt .*

LABORE ET COELI FAVORE .

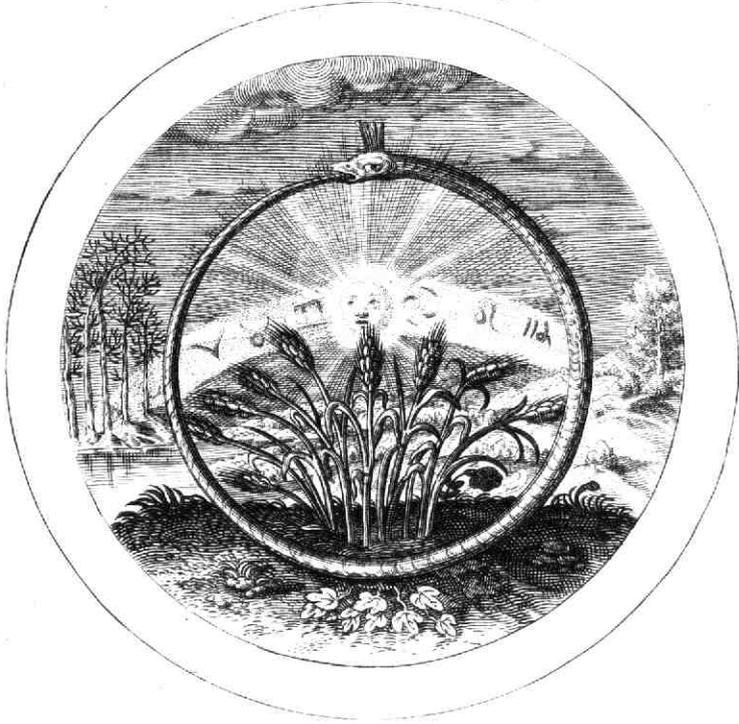
**Et Phoebus et manibus cultricibus exit in altum
Surculus: alterutro deficiente perit .**

DOOR ARBEID EN ZEEGEN .

*Den telg die's hemels glansch bestraalde ,
Haast schaduwryk vol vruchten praalde .*

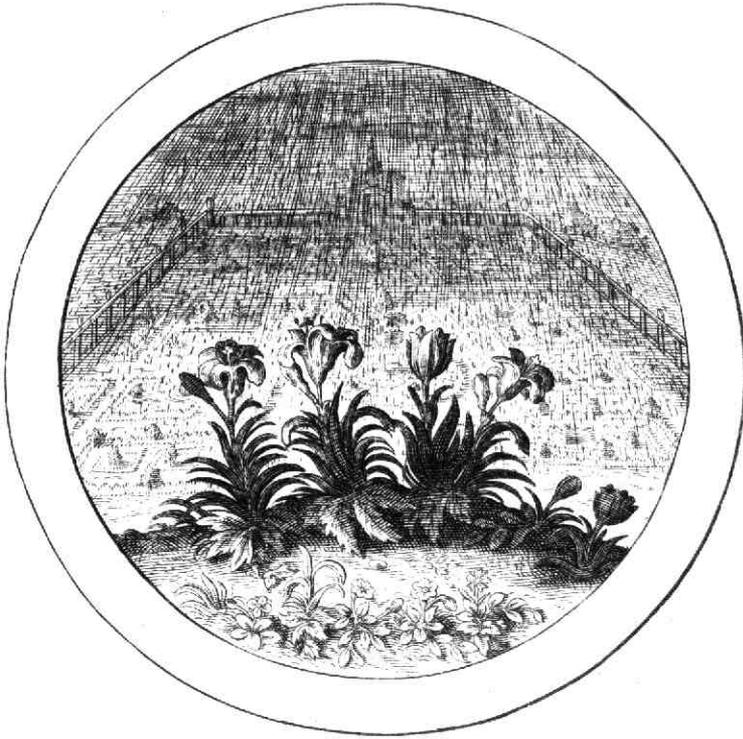
EGVENTE COELO PROVENIUNT OMNIA. 12

Ridet ager, plenisque leges turgescit aristis,
Descendit coeli dum favor irriguus.

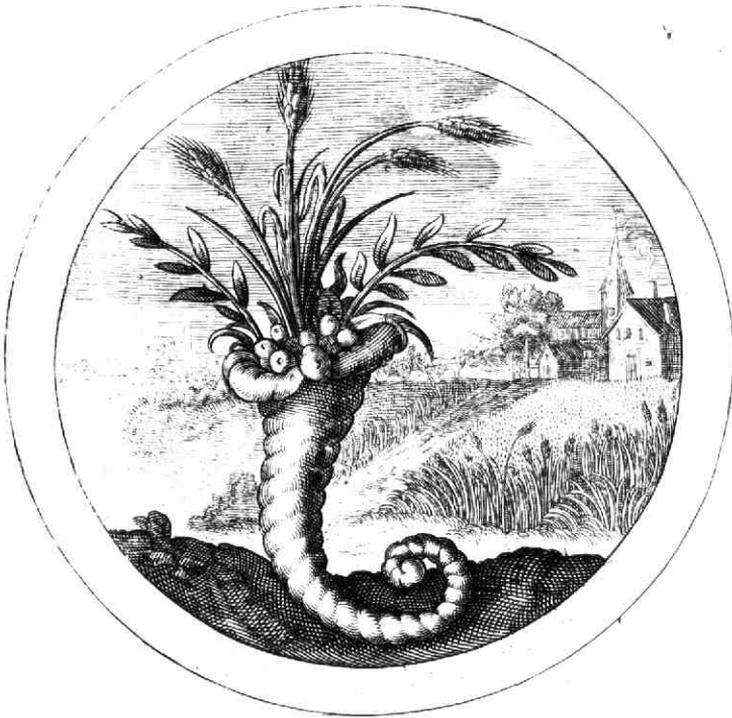
HEMELS INVLOED MAAKT ALLES VRUCHTBAAR.

*Al't aardryks vruchtbaarheid en kracht,
Word van des hemels gunst verwacht.*

FERTILIOR IMBRE RIGATUS AGER .
 Irrorat terras pluvio dum Iupiter imbre .
 Nil non in terris fertilitate viget .

REEGEN BAARD ZEEGEN .
Die's hemels reegen mild besproeid ,
Ter voller bloei en grootheid groeid .

ABUNDANTIA GRATIAM POSTULAT.

Si tibi sit coelo data dives copia rerum.

Auctori veniat gratia digna Deo.

OVERVLOED EISCHT DANKBAARHEID.

Gelukkig die door de overvloed,

Gebragt word tot het hoogste goed!

OMNIS FORMA CADUCA .
 Ad radios primi floret rosa splendida solis ;
 At moriens flectit sole cadente caput .

GEEN SCHOONHEID BESTENDIG .

*De roos van't morgen licht bescheenen ,
 Is vaak ter avond zon verdweenen .*

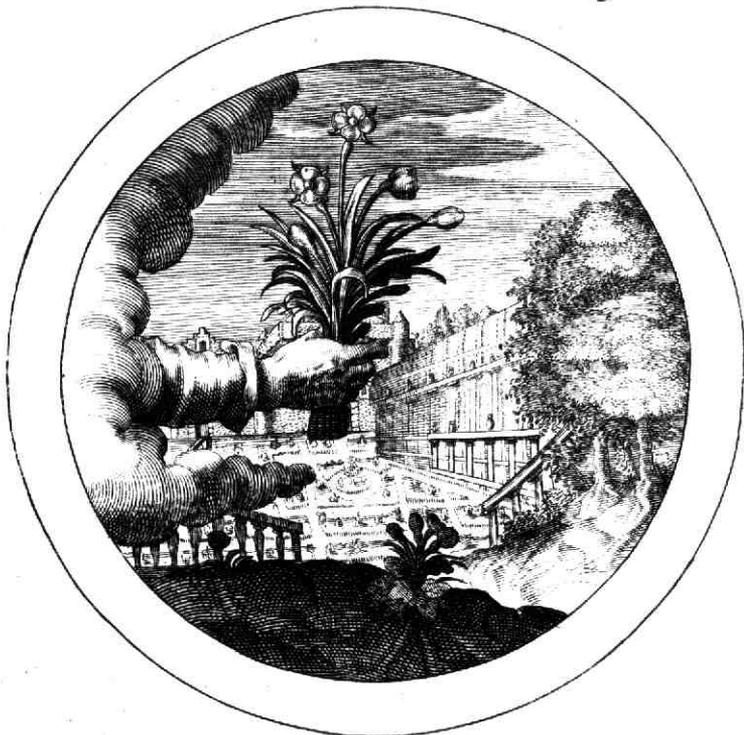
VIS COELI SUFFICIT UNA.
Sporte sua umbroso stat vitis palmitae: dextrae
Non cultriciis eget, quod fovet aura Dei.

GODS KRACHT VERANDERD ALLES.
De wilde wyngaard vruchten draagt.
Als 't Gods genaden kracht behaagt.

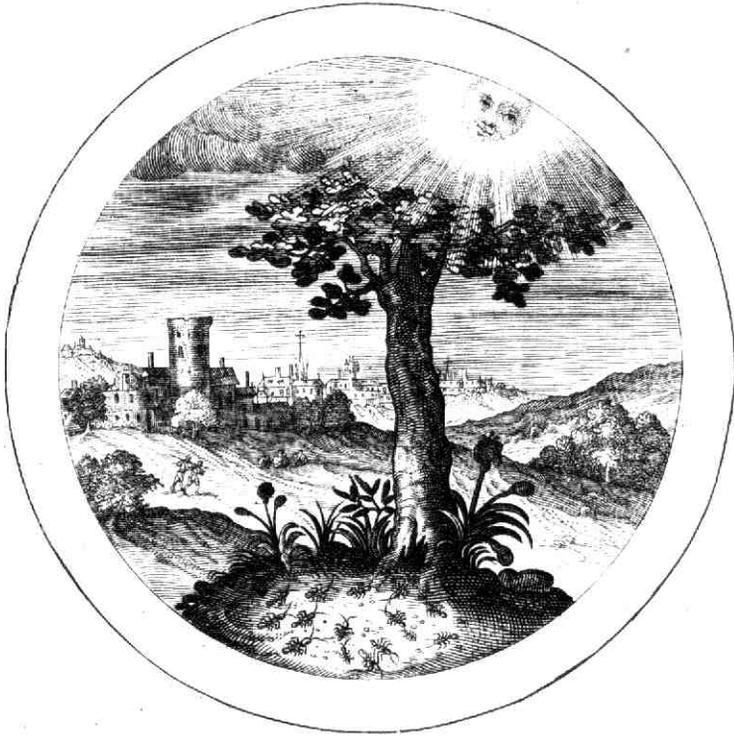
TRANSIT MOMENTO GLORIA MUNDI.
Decerpti floris subito succusque colorque,
Et modo quae fuerat, gratia tota fugit.

47

's WERELDS SCHOON VERWEIJKT HAAST.
*De bloem van wortel sap ontbloomt,
Haast van zyn verf en glansch verschoot.*

18
OMNE NIMIUM VERTITUR IN VITIUM.
Cui tempestivus sit Phoebus, prospera crescit
Arbor; at immodicis aestibus usta perit.

TE GROOTEN HITTE VERZENGT.

Daar Febus glansch te hard op schynt,

Ligt op zyn stam of steel verquyt.

NUCLEUM ESSE QUI VULT, NUCEM FRANGAT.

Nil pulcri patet ignavis. Labor omnia praestat:

Non apis absque ullo mella labore legit.

GEEN ZOET ZONDER ARBEID.

Door noefte vlyt word't zoet verkregen,

Dat ons toediend Gods milde zoegeu.

NON MORTEM FORMIDAT AMOR.

Ne Borean, hyememque, et saevas sentiat undas,
Qui calet in cupido pectore, praestat amor.

LIEFDE KEND GEEN GEVAAR.

*Voor zee, of nacht, of toorngevaart,
De liefde nooit haar krachten spaart.*

NON OMNIBUS AEQUA SORS VENIT.
 Non eadem fati vis summis instat et imis:
 Saepè quod excelsum est misla sagitta ferit.

ALLES HEEFT NIET 'T ZELVE LOT.
*De boog schiet meest den pyl op't wit,
 Dat heuvelhoog verheeren zit.*

QUANTUM QUI SQUE TIMET, TANTUM FUGIT.

*Pernices addit pedibus timor anxius alas.
Et facit ut cursus sit levis usque labor.*

VREES DOED VLIEDEN.

*Wie vlucht niet voor een Gods geweld,
Wie word niet voor zyn kracht ontfeld?*

23
IUSTITIA CERTISSIMUM HUMANARUM RERUM PRAESIDIUM.

Præsidium, columen, certissimaque ancora rerum,

Fas est: nec mundum jura petire sinunt.

'T RECHT DE GROND ZUIL VAN ALLES.

't Recht doet de wereld staande blyven ;

Doet Vorsten heerschappy beklyven .

RELIGIO PUBLICAE SALUTIS PRAESIDIUM.

*Gens felix, justos coelo quae solvit honores;
Nititur hoc fulero publica tuta salus.*

GODS DIENST DE GROND ZUIL VANT LAND.

*Nooit zag men 't land in puin gedoken,
Daar de altaar vuuren stadig smooken.*

AEQUALE JUS, AEQUALIS POTESTAS.

*Aequo jure valet quaevis aequata potestas:
Hocque minus juris. quo minor ensis, erit.*

GELYKE MAGT, GELYK RECHT.

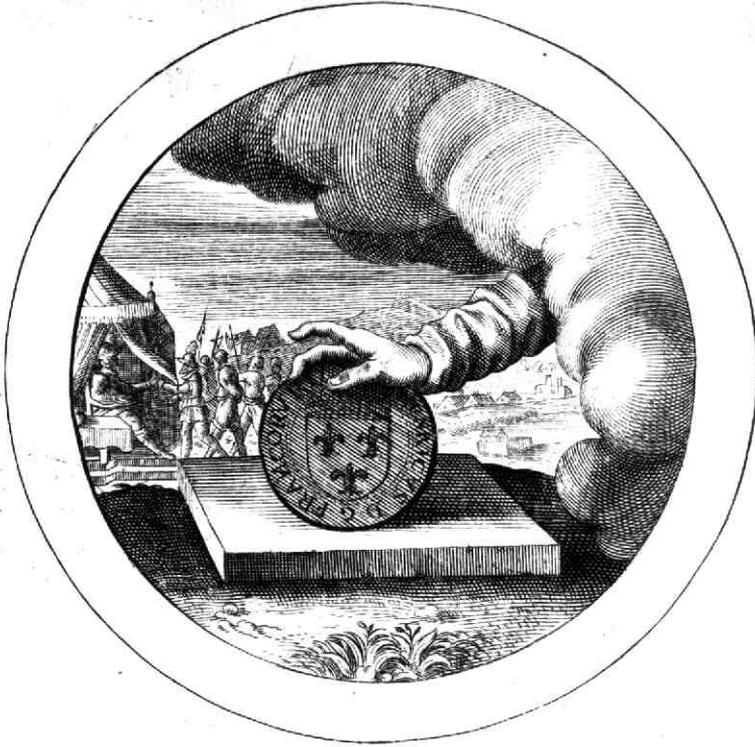
*Gelyk van magt, gelyk van deegen.
Heeft vaak 't gelyke recht verkreegen.*

NON SOLA FIT CASSIDE MILES .
Imponas capiti leporino caslida torvam .
Frustra eris ; indigni militis ora vides .

DE HELM MAAKT GEEN ZOLDAAT .

Men zet den haas een stormhoed op ,
Hy is en blyft een haazenkop .

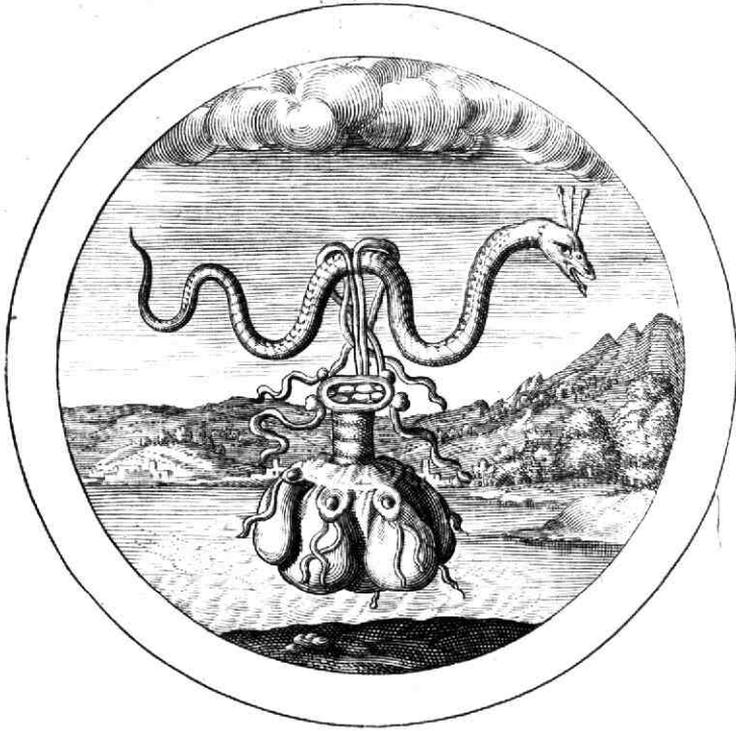

PECUNIA SANGUIS ET ANIMA MORTALIIUM.

*Quidquid habet mundus, regina Pecunia vincit,
Fulmineoque ictu fortius una ferit.*

'T GELD VERMAG ALLES.

*'t Geld houd den krygsknecht in zyn plichten,
Kan meer dan't dondertuig uit richten.*

NON MINOR EST VIRTUS QUAM QUAERERE PARTA TUERI.

Nil juvat ingenti congesta pecunia acervo,

Ni te servandi provida cura tenet.

'T GELD EISCHT VOORZICHTIGHEID.

Die groote schatten over spaart,

Zie wel hoe hy zyn hert bewaart.

ASTU DO MATUR VIOLENTIA .

Quid ruis, immensis, Leo, fretus viribus: ecce,
Frustra es: plus astus ingeniumque valent .

MEER DOOR KONST ALS KRACHT .

*Door konst word leeuwen kracht getemt ;
Door't goud vaak deugd en moed gestremt .*

VIRTUTE SUPERATUR DOLUS.

Eludit virtus artes herosa dolosas:

Strenuaque immotum dextra revellit opus.

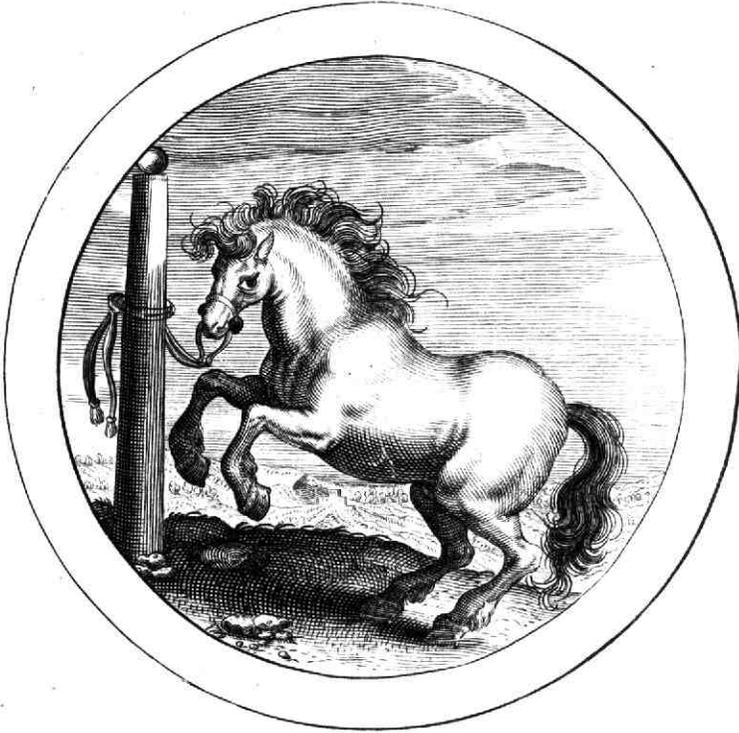
STERKTE OVERWIND LIST.

Geen list kan helden kracht besluiten :

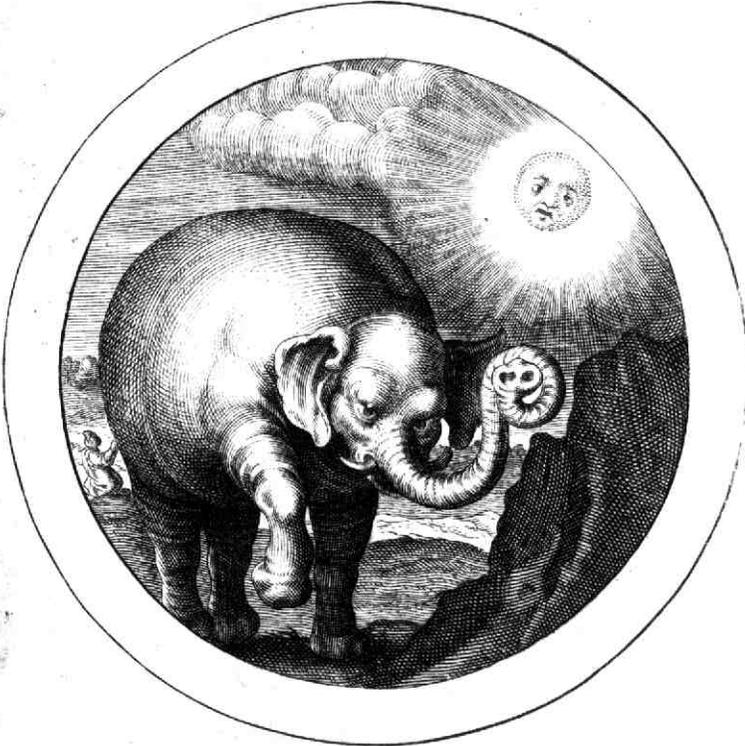
Geen Paart of wal ooit kloekheid stuiten .

NIL NON DOMABILE.

Stet sonipes licet ore ferox; hunc fraena coëreen,
 Currere conantem laxea pila vetat.

ALLES IS TE TEMMEN.

*Of schoon het paard stamppeid en springt,
 De zuil en toom zyn kracht bedwingt.*

FORTITUDO LUCIS INDIGA.

*Nil tibi strenuitas temeraria coecaque profit;
At quae consilii lumine clara videt.*

STERKTE HEEFT LICHT NODIG.

*De sterkte van den grootsten held,
Ging staag met wysheids licht verzeld.*

NON VI SED TUTIUS ARTE .

*Non semper validae praestant munimina vires ;
Saepe ingens sola pellitur arte malum .*

LIST VEILIGD VOOR GEWELD .

*Verstand kan list zoo wel besteeken ,
Dat zy het grootst' geweld kan breeken .*

QUOD GEMINUM ÆST PLUS USQUE VALET.

Vnitae vires, et consociata potestas

Nil sibi non tutum reddit, et omne domat.

DOBBELE KRACHT VERMAG VEEL.

Daar dobbele magt bleef zaam verbonden.

Wiert zelden ramp of leed gevonden.

VNUMQUODQUE SUI ARMIS MUNITUM.
 Nil movet intrepidum laevi canis impetus aprum,
 Quem tutum à morfu ferrea leta facit.

ELK KEND ZYN KRACHT.
*De hond die't steekel zwyn aanbast
 Word ligt door't fcherp gediert' verrast.*

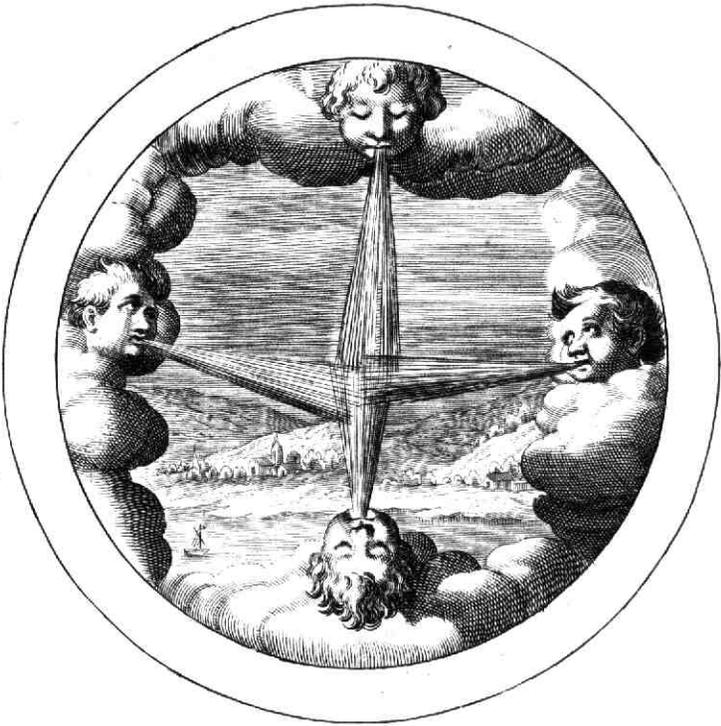

ALIUD ALII FULCRO EST.

*Fidus is est demum, qui nondum rebus amici,
Collapsis, vires subgerit ipse suas.*

D'EENE KRACHT HOUD D'ANDERE STAANDE.

*De vuurbaak half ter neer geslagen,
Voeld door de wind haar zwaarte schragen.*

CONTENTIO AUGET VIRES.

Exacuit validas acris contentio vires:

Quodque ruit praeceps, fortius usque ruit.

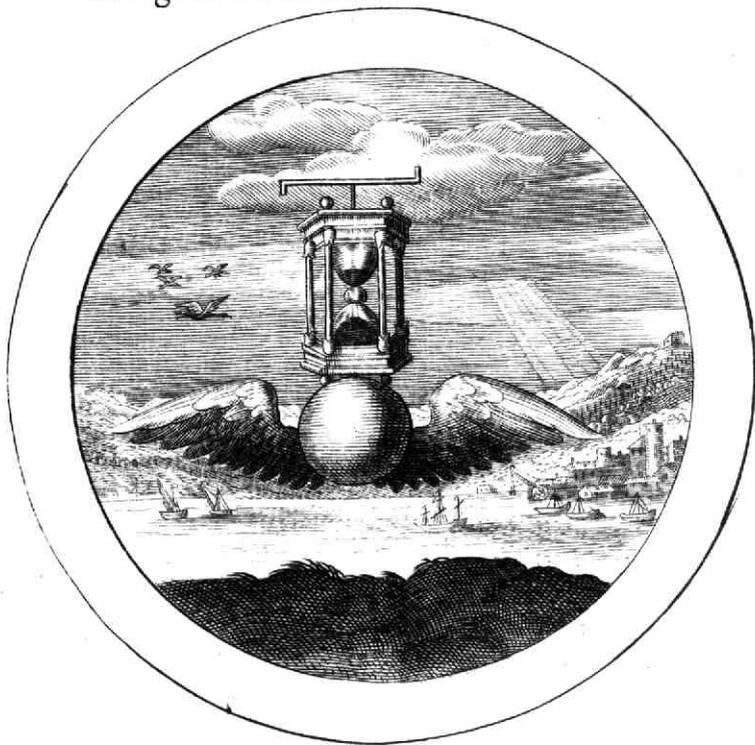
STRYD VERGROOT KRACHT.

Vier winden tegens een gedreeven,

De grootste kracht en woede geeven.

38

AMBIGUIS ALIS MOBILIS HORA VOLAT .
Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis :
Et fugiunt fraeno non remorante dies .

ALLES VERGAAT DOOR DE TYD .
*De tyd gerleugeld, is al vernield,
Wat's hemels geest op de aard' beziield .*

Emblemes de L'Acad. de Trionphe dressé
 Feste du Perroquet qui se fait tous les ans à
 Montpellier. nouë la.

Devises dont on s'est Secour
 dans la Feste de la Bravade
 qui se fait tous les ans à Aix en Provence.

